

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 18.06.2020

Nr. ASER-25

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art.12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului nr. 331/2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței,
analizând raportul de monitorizare a schemelor de ajutor de stat existent cu privire la emiterea garanțiilor financiare emise întreprinderilor active și întreprinderilor nou create prin intermediul Fondului de Garantare a Creditelor și materialele anexate,

A CONSTATAT:

1. În conformitate cu art. 341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare - Acord de Asociere), Republica Moldova și-a asumat angajamentul de aliniere a schemelor de ajutor de stat existente la acquis-ul Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.
2. Potrivit art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutor existent este ajutor de stat, respectiv schemă de ajutor de stat sau ajutor individual, care exista înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat (din data de 16.08.2013).

3. Conform prevederilor art. 19 alin. (3) al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul ajutorului de stat urmează să prezinte Consiliului Concurenței toată informația necesară pentru Registrul ajutoarelor de stat.
4. Potrivit art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Consiliul Concurenței are obligația să monitorizeze ajutoarele de stat existente în derulare pentru a verifica respectarea prevederilor actelor juridice în baza cărora acestea au fost acordate.
5. Totodată, în conformitate cu art. 12 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă în urma activității de monitorizare a unui ajutor de stat existent, Consiliul Concurenței constată că ajutorul existent nu mai este compatibil cu prezenta lege, acesta îi cere furnizorului să ia măsurile necesare pentru a elimina incompatibilitatea respectivă.
6. Măsurile de sprijin sunt incluse în lista schemelor de ajutor de stat existent care, în virtutea obligațiilor asumate în Acordul de Asociere RM-UE, urmează a fi aliniate la prevederile acquis-ului Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.
7. Unul din obiectivele specifice ale Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (aprobat prin Legea nr. 169/2017, publicat în Monitorul Oficial nr. 301-315/533 din 18.08.2017), este reducerea nivelului general ajutoarelor de stat, astfel încât acest indicator să constituie mai puțin de 1% din PIB.
8. Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (în continuare - ODIMM) a informat Consiliul Concurenței referitor la garanțiile financiare emise prin intermediul Fondului de Garantare a Creditelor (în continuare - FGC) în cadrul produselor de garantare *întreprinderi active și întreprinderi nou create*.

I. CONTEXTUL MĂSURII DE SPRIJIN

9. ODIMM a raportat măsurile de sprijin acordate în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 538/2007 cu privire la crearea Organizației pentru

dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, precum și în baza Regulamentului ODIMM privind garantarea creditelor pentru întreprinderile micro și mici, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Coordonare al ODIMM din 06.03.2008. În conformitate cu baza legală nominalizată, sunt oferite mai multe produse de garantare pentru sectorul întreprinderi mici și mijlocii (în continuare- IMM), orientate spre îmbunătățirea accesului la credite și, respectiv, stimularea investițiilor în inițierea și dezvoltarea afacerilor.

10. În acest sens, ODIMM a raportat măsurile de sprijin oferite prin intermediul FGC, sub formă de garanții financiare *întreprinderilor active și întreprinderilor nou create*:

- produsul de garantare sub formă de garanții financiare *întreprinderilor active* este creat pentru susținerea întreprinderilor cu o perioadă de activitate mai mare de 12 luni. Măsura de sprijin constă în oferirea garanțiilor financiare în valoare de *până la 3 mil. lei* cu rata de acoperire de *până la 50% din valoarea creditului* solicitat și cu o perioadă de garantare de *până la 60 luni*.
- produsul de garantare sub formă de garanții financiare *întreprinderilor nou create* este creat pentru susținerea întreprinderilor cu o perioada de activitate de până la 12 luni. Măsura de sprijin constă în oferirea garanțiilor financiară în valoare de *până la 700 000 lei* cu rata de acoperire de *până la 70% din valoarea creditului* solicitat și cu o perioadă de garantare de *până la 36 luni*.

11. Măsurile de sprijin examinate au început a fi implementate până la intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, fiind astfel ajutor de stat existent.

II. BENEFICIARUL MĂSURII DE SPRIJIN

12. Potrivit prevederilor art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică

independentă angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.

13. Conform pct. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 828/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, ODIMM emite garanții financiare pentru întreprinderile mici și mijlocii care corespund produselor de garantare și criteriilor de eligibilitate prevăzute în Regulamentul privind emiterea, monitorizarea și executarea garanțiilor financiare, aprobat de către Consiliul de coordonare.
14. Solicitantul de credit eligibil care solicită acordarea garanției financiare este considerat orice *persoană fizică cu activitate de întreprinzător sau persoană juridică care corespunde criteriilor de clasificare a sectorului IMM*, stipulate în art. 5 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.
15. Ținând cont de elementele menționate supra, se constată faptul că măsurile de sprijin sunt îndreptate spre întreprinderi, care sunt beneficiari în sensul Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

III. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

16. Potrivit art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul de stat este orice măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:
 1. este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ – teritoriale sub orice formă;
 2. conferă beneficiarului un avantaj economic care nu putea fi obținut în condiții normale de piață;
 3. este acordată în mod selectiv;
 4. denaturează sau riscă să denatureze concurența.

1. este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ – teritoriale sub orice formă

17. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului, sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.

- *Imputabilitatea statului*

18. FGC a fost constituit în baza Hotărârii de Guvern nr. 208/2001 cu privire la realizarea Programului de stat de susținere a micului business pentru anii 1999-2000, fiind gestionat, pe parcursul a 6 ani (2001-2007), de către Fondul pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și Dezvoltarea Micului Business (FSADMB), a cărui obiectiv de bază constituia întreprinderea acțiunilor orientate spre dezvoltarea antreprenoriatului. Odată cu instituirea ODIMM, prin Hotărârea de Guvern nr. 538/2007 cu privire la crearea Organizației pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, FGC a trecut în gestiunea ODIMM, fiind succesor de drept al FSADMB. Prin Hotărârea de Guvern nr.828/2018 a fost aprobat Regulamentul cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, în care sunt menționate toate reglementările ce țin de acesta. Prin urmare, măsurile de sprijin examinate sunt *imputabile statului*.

- *Transferul de resurse de stat*

19. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 828/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, resursele financiare ale Fondului de garantare se constituie și se acumulează din alocațiile bugetare prevăzute în Legea bugetului de stat pe anul respectiv, asistența donatorilor, precum și din alte surse ce nu contravin legislației Republicii Moldova.

20. Conform Comunicatului Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea

Uniunii Europene (2016/C 262/01), transferul resurselor de stat poate lua multe forme, cum ar fi subvențiile directe, împrumuturile, garanțiile, investițiile directe în capitalul întreprinderilor și prestațiile în natură. **Crearea unui risc concret de a impune o sarcină suplimentară** pentru stat în viitor, printr-o garanție sau o ofertă contractuală, este suficientă în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (în continuare - TFUE).

21. Beneficiul unei garanții de stat este acela că riscul asociat garanției este suportat de către stat. În mod normal, suportarea unui astfel de risc de către stat ar trebui să fie compensată printr-o primă corespunzătoare. Atunci când statul renunță în totalitate sau în parte la această primă, rezultatul este un beneficiu pentru întreprindere, dar și o pierdere din resursele statului. Astfel, chiar dacă statul nu face nici o plată în legătură cu garanția, poate fi vorba de un ajutor de stat.
22. Pentru a fi considerate conforme cu prețurile pieței, primele trebuie să acopere riscurile normale ce rezultă din acordarea garanției, costurile administrative ale sistemului, precum și finanțarea anuală a unui capital adecvat, chiar dacă acesta nu este constituit sau este constituit doar parțial.
23. La acordarea garanțiilor financiare din FGC, întreprinderile achită un comision de garantare 0.5% anual din suma garanției eliberate pentru toate produsele de garantare. Garanțiile financiare sunt emise IMM **care nu dispun de gaj suficient** pentru a accesa la finanțare. Totodată, începând cu anul 2016 au fost micșorate comisioanele de garantare de la 1.5 - 2% la 0.5% anual din suma garanției eliberate pentru toate produsele de garantare.
24. În cadrul examinării măsurilor de sprijin, s-a constatat faptul că comisionul achitat de către întreprinderi la emisia garanțiilor financiare din FGC nu acoperă riscul total asumat de către stat și, prin urmare, are loc *o renunțare la veniturile viitoare, certe sau posibile*, pe care le-ar obține de la un beneficiar.

25. Luând în considerare îndeplinirea cumulativă a condițiilor menționate mai sus, se constată faptul că măsurile date întrunesc prima condiție prevăzută în art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

2. conferă beneficiarului un avantaj economic care nu putea fi obținut în condiții normale de piață

26. Un avantaj economic este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Orice garanție acordată în condiții mai favorabile decât condițiile pieței, ținând cont de situația economică a debitorului, conferă un avantaj acestuia.
27. Plata pentru toate produsele de garantare oferite de ODIMM este unică și constituie 0.5 % anual din suma garanției eliberate, or garanția financiară se emite în cazul în care beneficiarul nu dispune de suficient gaj.
28. Urmare a analizei informațiilor parvenite de la principalele instituții financiare partenere ale ODIMM, s-a constatat faptul că comisionul de garantare variază în dependență de valoarea garantată, de valuta achitată, de necesitatea prezentării gajului și sau tipul acestuia. Totodată, se încasează de la întreprinderi și alte comisioane precum: comision pentru examinarea cererii privind eliberarea garanției, pentru majorarea sumei/prelungirea perioadei de valabilitate a garanției, avizarea garanției etc.
29. Conform Comunicatului Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții (2008/C 155/02), în mod excepțional, în cazul în care persoana creditată este IMM, se poate considera că o garanție de stat nu constituie ajutor dacă se aplică prima anuală minimă "prima safe-harbour" stabilită în funcție de suma efectiv garantată de stat, pe baza ratingului acordat persoanei creditate. În acest sens, în Comunicatul Comisiei sus nominalizate este prezentat tabelul ce se referă la clasele de rating folosite de Standard&Poor's, Fitch și Moody's, care reprezintă agențiile de rating utilizate cel mai frecvent de sectorul bancar.

30. Prima anuală safe-harbour variază, în dependență de ratingul persoanei creditate, de la 0.4% până la 6.3%. Se menționează faptul că, prima safe-harbour de 0.4% se aplică doar întreprinderilor ce corespund poziției AAA/Aaa și AA/Aa.
31. În contextul celor expuse mai sus, se concludă faptul că la oferirea garanțiilor financiare din FGC întreprinderea, fără a dispune de gaj suficient, achită un comision mai mic decât cel de pe piață și, prin urmare, obține un avantaj economic care nu putea fi obținut în condiții normale de piață.
32. Pe baza celor relatate, se constată că măsurile de sprijin examinate *vor conferi întreprinderilor un avantaj economic pe care în condiții normale de piață nu le-ar fi obținut.*

3. este acordată în mod selectiv

33. Pentru a fi definită ca ajutor de stat, o măsură trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri. Prin urmare, nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi, categorii de întreprinderi sau anumitor sectoare economice.
34. De măsurile de sprijin examinate pot beneficia doar întreprinderile mici și mijlocii, care corespund criteriilor de clasificare a sectorului IMM, stipulate în art. 5 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.
35. Totodată, întreprinderile care vor aplica la produsele de garantare examinate trebuie, inclusiv, să aibă o perioadă de activitate necesară, și anume:
- **întreprinderi active** - o perioadă de activitate mai mare de 12 luni;
 - **întreprinderi nou create** - până la 12 luni de activitate.
36. În contextul celor expuse, se constată faptul că pentru a beneficia de măsurile de sprijin oferite de către ODIMM este necesar ca întreprinderea să fie IMM și să aibă o anumită perioadă de activitate.
37. Urmare a celor menționate, măsurile de sprijin analizate sunt *selective*.

4. denaturează sau riscă să denatureze concurența

- 38.** Se consideră că o măsură de stat denaturează sau amenință să denatureze concurența în cazul în care, aceasta este susceptibilă să amelioreze poziția concurențială a beneficiarului în comparație cu celelalte întreprinderi cu care acesta concurează. De măsurile de sprijin analizate pot beneficia doar IMM care activează în diferite sectoare ale economiei naționale. Totodată, pe aceeași piață pe care activează IMM pot activa și întreprinderi mari, care nu sunt eligibile pentru măsurile în cauză. Măsurile de sprijin orientate spre IMM riscă să distorsioneze concurența.
- 39.** Prin urmare, măsurile de sprijin furnizate de către ODIMM întrunesc cumulativ cele 4 condiții prevăzute în art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

IV. DETERMINAREA VALORII AJUTORULUI

- 40.** Potrivit pct. 47 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat (aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013), la acordarea garanțiilor în condiții preferențiale elementul de ajutor se va determina ținând cont de valoarea agregată a diferențelor anuale între primele ce ar trebui plătite în condițiile pieței și primele prevăzute a fi efectiv plătite care sunt actualizate la data acordării garanției, și diferența dintre rata dobânzii de piață pe care beneficiarul ar fi suportat-o în absența garanției și rata dobânzii obținută în temeiul garanției. Rata dobânzii care trebuie aplicată la actualizare este, conform Regulamentului sus nominalizat, rata medie a dobânzilor de bază pe piața interbancară aplicabilă la data acordării ajutorului.
- 41.** Măsurile de sprijin examinate, sunt orientate spre facilitarea accesului IMM la finanțare, dar nu și la oferirea creditelor la un preț mai mic decât cel de piață, fapt confirmat de către băncile partenere ale ODIMM.

42. Prin urmare, valoarea măsurilor de sprijin examinate, va fi determinată ca diferența între primele (comisioanele) ce ar trebui plătite în condițiile pieței și primele (comisioanele) prevăzute a fi efectiv plătite, actualizate la data acordării garanției.
43. Potrivit Comunicatului Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții (2008/C 155/02), ***prima de piață*** (sau comisionul de piață) trebuie să acopere riscurile normale ce rezultă din acordarea garanției, costurile administrative ale sistemului, precum și finanțarea anuală a unui capital adecvat, chiar dacă acesta nu este constituit sau este constituit doar parțial.

V. EVALUAREA IMPACTULUI AJUTORULUI

44. Conform estimărilor efectuate s-a constatat că valoarea maximă a măsurii de sprijin oferite în cadrul produsului de garantare întreprinderi active și întreprinderi noi create va constitui 870 mii lei, respectiv 122 mii lei per beneficiar.
45. Totodată, potrivit Regulamentului nr. 1407/2013 al Comisiei din 18.12.2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, în cazul în care garanția nu depășește 80 % din împrumutul aferent, suma garantată nu depășește 1 500 000 EUR, iar durata garanției este de cel mult 5 ani, garanția poate fi considerată ca având un echivalent subvenție brută care nu depășește plafonul de minimis. Se menționează faptul că, suma maximă care poate fi garantată este de 7.5 ori mai mare decât pragul de minimis stabilit în UE.
46. În contextul celor menționate, cu referire la produsul de garantare întreprinderi active se precizează că măsura de sprijin analizată acoperă până la 50% din valoarea creditului solicitat și este acordată pe o perioadă de garantare de până la 60 luni (5 ani). În partea ce ține de suma garantată, valoarea acesteia nu poate

depăși 3 mil. lei, ceea ce este de 1.5 ori mai mare decât pragul de minimis stabilit în Republica Moldova.

47. Cu referire la produsul de garantare întreprinderi nou create, măsura de sprijin analizată acoperă până la 70% din valoarea creditului solicitat și este acordată pe o perioadă de garantare de până la 36 luni (3 ani). În partea ce ține de suma garantată, valoarea acesteia nu poate depăși 700 000 lei, fiind cu 35% mai mică decât pragul de minimis stabilit în Republica Moldova.
48. Prin urmare, co-raportul dintre valoarea maxim garantată și pragul de minimis stabilit în Republica Moldova, pentru produsul de garantare întreprinderi active (de 1.5 ori) este inferior celui din Uniunea Europeană (de 7.5 ori). Cât privește pentru produsul de garantare întreprinderi nou create, valoarea maxim garantată este mai mică decât pragul de minimis.
49. Cu referire la cele expuse mai sus, și la faptul că valoarea măsurilor de sprijin examinate ***nu depășește 2.000.000 lei per beneficiar***, se constată că măsurile de sprijin examinate pot constitui ***schemă de ajutor de minimis***.
50. Ajutorul de minimis fiind de o valoare relativ mică, nu distorsionează mediul concurențial sau riscă să-l distorsioneze într-o măsură foarte redusă. Prin urmare, ajutoarele de minimis sunt exceptate de la obligația de notificare, fiind considerate compatibile cu mediul concurențial normal.
51. Măsurile de sprijin examinate sunt orientate spre susținerea IMM în vederea facilitării accesului la finanțarea a întreprinderilor mici și mijlocii care nu dispun de suficient gaj, prin emiterea garanțiilor financiare în favoarea entităților financiare, în scopul garantării creditelor/împrumuturilor. Potrivit art.5 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul acordat IMM poate fi considerat compatibil cu mediul concurențial normal.
52. FGC a fost creat inclusiv în vederea îndeplinirii prevederilor Titlului IV capitolul 10 al Acordului de Asociere și ale poziției 63 din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova -

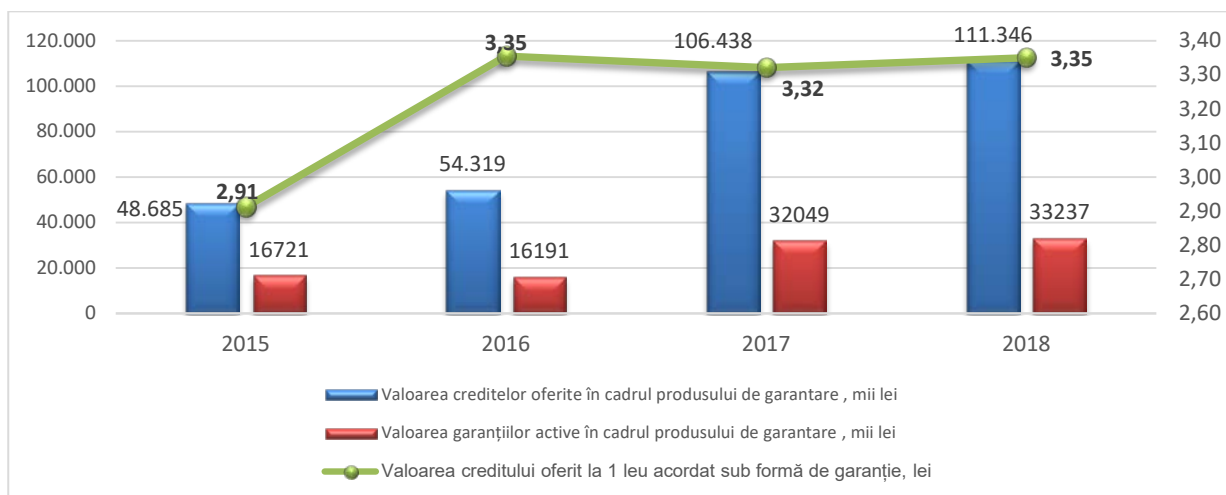
Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016.

53. Potrivit Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 685/2012, pentru dezvoltarea Republicii Moldova sectorul IMM este de o importanță deosebită. În perioada de stabilire a relațiilor de piață, rolul IMM era determinat nu doar de structura economiei creată, în care ponderea înaltă o ocupă genurile de activitate, preferate de întreprinderile mici, ci și de existența resurselor umane rămase fără loc de muncă, a utilajelor neutilizate, materiilor prime secundare, care optim puteau fi utilizate de către micul business. Astfel, unul din obiectivele Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei nominalizate este dezvoltarea sistemului de garantare a creditelor pentru IMM, inclusiv prin capitalizarea Fondului de Garantare de Stat a Creditelor în vederea asigurării accesului la credite a unui număr mai mare de IMM.

54. În vederea estimării impactului ajutorului de minimis acordat de către ODIMM, informația disponibilă a fost examinată conform următoarelor clasificări: a) impactul ajutorului asupra dinamicii volumului creditelor oferite în RM; b) repartizarea ajutorului conform activităților economice; c) impactul estimat al ajutorului acordat la nivel de beneficiar.

a) Impactul ajutorului asupra dinamicii volumului creditelor oferite în RM

55. Creditele bancare reprezintă sursa principală de împrumuturi pentru IMM. Potrivit informației prezentate pe pagina web a BNS, circa 98.7% din numărul total de întreprinderi înregistrate în Republica Moldova, în anul 2018, au constituit IMM. În perioada 2015-2018, valoarea creditelor oferite în cadrul produsului de garantare întreprinderi active și întreprinderi noi create s-a majorat.

Figura 1**Valoarea creditelor oferite în cadrul produselor de garantare**

Sursa: Elaborat în baza informației prezentate de către ODIMM

56. Potrivit informației prezentate în figura 1, se constată că volumul creditelor oferite în cadrul produsului de garantare întreprinderi active și întreprinderi noi create s-a majorat de circa 2.3 ori în anul 2018 față de anul 2015. Cât privește valoarea garanțiilor emise în cadrul produselor de garantare analizate, aceasta a crescut de circa 2 ori în anul 2018 în raport cu anul 2015. Acest fapt denotă că, volumul creditelor oferite ca urmare a prezentării garanțiilor financiare emise din FGC au avut un ritm de creștere mai mare decât valoarea angajamentului asumat de către stat față de entitatea financiară.
57. În anul 2018, fiecare leu acordat sub formă de garanție în cadrul produsului de garantare întreprinderi active și întreprinderi noi create a facilitat obținerea creditelor în valoare de 3.35 lei. Se observă o tendință de creștere a indicatorului nominalizat cu circa 15% în anul 2018 față de anul 2015.
58. Ponderea creditelor oferite în cadrul produsului de garantare întreprinderi active și întreprinderi noi create, în total credite acordate în Republica Moldova persoanelor fizice și juridice care practică activitate economică, a înregistrat o tendință de creștere.

b) Repartizarea ajutorului conform activităților economice

59. În conformitate cu informația prezentată în Rapoartele privind activitatea Fondului de garantare a creditelor FGC, peste 80% din garanțiile financiare oferite au fost orientate spre domenii de activitate precum: agricultura, silvicultura și pescuit; industria prelucrătoare și comerțul cu ridicata și cu amănuntul. Aceste sectoare ale economiei naționale au avut și cea mai mare pondere la formarea PIB.
60. Creditele garantate de ODIMM au contribuit la îmbunătățirea capacităților de producere în agricultură, industria alimentară, industria de prelucrare a lemnului și alte activități de servicii administrative și activități de servicii suport.

c) Impactul estimat al ajutorului acordat la nivel de beneficiar.

61. Urmare a examinării informației prezentate de către ODIMM, pentru perioada 2016-2018 au fost identificate 11 întreprinderi care au beneficiat de 2 sau mai multe ori de măsurile de sprijin examinate. Circa 73% din numărul întreprinderilor sus nominalizate, au aplicat la produsul de garantare întreprinderi active, celelalte întreprinderi au beneficiat de facilitățile acordate în cadrul produsului de garantare întreprinderi nou create.
62. În anul 2018 în raport cu anul precedent, din 11 întreprinderi analizate - 7 întreprinderi au înregistrat o tendință pozitivă a venitului din vânzări și o majorare sau menținere a numărului mediu de locuri de muncă. În acest sens se precizează faptul că, venitul mediu din vânzări înregistrat de 10 întreprinderi sus nominalizate, s-a majorat cu circa 60% în anul 2018 comparativ cu anul 2017.
63. Cât privește dinamica numărului mediu de locuri de muncă, s-a înregistrat o creștere de 97 de locuri de muncă în anul 2018 față de anul precedent.

VI. EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

64. La nivelul Uniunii Europene în conceperea, gestiunea și monitorizarea Fondului de garantare pentru IMM sunt implicate două direcții generale din cadrul Comisiei Europene, precum și Fondul European de Investiții (FEI). Direcția

Generală Întreprinderi și Industrie coordonează temeiul juridic, întocmește programe anuale de activitate și rapoarte de punere în aplicare pentru diverșii piloni ai unui Program și este responsabilă de organizarea evaluărilor acestuia. Direcției Generale Afaceri Economice și Financiare îi revin responsabilitățile de gestiune directă privind Fondul de garantare pentru IMM, având ca sarcină negocierea Acordului fiduciar și de gestiune cu FEI, cu aprobarea intermediarilor financiari, cu monitorizarea fluxurilor de numerar din conturile fiduciare și cu asigurarea faptului că fondurile sunt cheltuite în concordanță cu obiectivele aferente Programului.

65. Totodată, organismul Uniunii Europene specializat în furnizarea de instrumente de garantare, precum și de capital de risc pentru IMM este FEI.
66. În România, Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (FNGCIMM) este o instituție financiară nebancară, cu capital de risc, înființată în scopul facilitării accesului IMM-urilor la finanțări, prin acordarea de garanții pentru instrumentele de finanțare contractate de la bănci comerciale sau din alte surse. FNGCIMM instrumentează programe guvernamentale destinate relansării economice, dezvoltării mediului de afaceri, precum creării și susținerii de locuri de muncă, funcționând ca o societate comercială pe acțiuni, cu acționar unic - statul român, sub supravegherea prudentială a Băncii Naționale a României.
67. În partea ce ține de practica UE în domeniu, au fost identificate scheme de ajutor de minimis acordate IMM privind contragarantarea garanțiilor. În continuare sunt prezentate careva din schemele de ajutor de minimis sus menționate.
68. În România a fost implementată NORMA nr.1/2010 privind contragarantarea garanțiilor aferente finanțării contractate de întreprinderile mici și mijlocii de la bănci și instituții financiare nebancare. Scopul instituirii prezentei scheme de minimis este implicarea Fondului Român de Contragarantare în îmbunătățirea accesului IMM la finanțare, prin preluarea unei părți din riscul asumat de

fondurile de garantare la acordarea de garanții pentru IMM. Astfel, ajutorul de minimis constă în diferența dintre comisionul de garantare pe care IMM îl plătește în condițiile pieței și comisionul de garantare redus pe care îl plătește fondului de garantare, ca urmare a contragarantării acesteia de către Fondul Român de Contragarantare.

- 69.** De asemenea, prin NORMA 4/2011 privind contragarantarea garanțiilor acordate pentru sprijinirea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri. Prezenta norma constituie parte componentă a schemei de ajutor de minimis dedicată IMM care desfășoară activități neagricole, prin care Fondul Român de Contragarantare acorda ajutor de minimis sub forma de contragarantie în favoarea microîntreprinderilor aparținând întreprinzătorilor debutanți. Contragaranția operează pentru *viitor*, este asociată unei garanții specifice, limitate valoric și în timp și acoperă numai garanția aferentă finanțării datorate de microîntreprindere în baza contractului încheiat cu finanțatorul. Valoarea maximă a unei contragaranții este de 64.000 EUR, iar procentul maxim de contragarantare este de 80%. Procentul de contragarantare se aplică la valoarea, respectiv soldul garanției, iar diferența de până la 100% din valoarea/soldul garanției la care se asociază contragaranția, este suportată de FNGC-IMM. FRC și FNGC-IMM acționează *pari passu* (nepreferențial) cu privire la recuperările ulterioare ale sumelor plătite la producerea riscului de credit.

Reieșind din constatările expuse, în vederea realizării angajamentelor asumate prin art. 341 din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014 și a obiectivelor stabilite în Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, în conformitate cu art. 20 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. Măsurile de sprijin acordate din Fondul de Garantare a Creditelor pentru produsul de garantare întreprinderi active și întreprinderi nou create, constituie schemă de ajutor de minimis acordat IMM-lor, în sensul Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. A informa Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii privind necesitatea stabilirii *comisionului de piață* care va fi determinat prin:
 - 2.1. calcularea comisionului care va cuprinde riscurile normale ce rezultă din acordarea garanției, costurile administrative ale sistemului, precum și finanțarea anuală a unui capital adecvat, sau
 - 2.2. utilizarea primei anuale minime “prima safe-harbour” în baza sistemelor de rating naționale ori sistemelor de rating utilizate de bănci pentru a reflecta gradul de neplată a întreprinderilor, cu condiția de a furniza indicele probabilității anuale de neplată.
3. A informa Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii referitor la faptul că măsurile de sprijin oferite în cadrul produsului de garantare întreprinderi active și întreprinderi nou create, urmează a fi acordate cu respectarea prevederilor Regulamentul privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.2 din 30.08.2013.
4. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii.
5. Partea dispozitivă a Deciziei va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Marcel RĂDUCAN

Președinte